

anders in de Oosthoek voor anker gegaan, noch is waargenomen dat de geruchten klopten dat de bewuste Madurese vorst bij hem aan boord was. Daar dit Britse schip tegen het bevel zijn reis door het Oostervaarwater in plaats van het Westervaarwater heeft voortgezet en in maart daarvoor het Engelse scheepje *The London* langer te Rembang verbleef en is geholpen met een loods en meer andere ondersteuning kreeg dan is toegestaan, is in een gewone brief van 9 mei en een aparte van 3 september het bevel herhaald dat aan het bestuur te Surabaya in de brief van 22 januari 1765 werd gegeven. Daarin was het toelaten en beloodsen van vreemde Europese schepen van de rede van Gresik, anders dan voorbij Sidoarjo en Tanjung Pangkah, verboden en het bestuur te Semarang bevolen de residenten van de subalterne kantoren op te dragen [fol. 1240] om een schip van een vreemde natie, of een ander vaartuig dat daar mocht ankeren, uitsluitend van water en brandhout te voorzien en het naar Batavia te verwijzen. Ieder contact met een inlander moest voorkomen worden op straffe dat de resident van zijn post wordt verwijderd en met afgeschreven gagie naar Batavia moet komen. De aankomst moet alle vreemde schepen zo moeilijk mogelijk gemaakt worden en vanaf de rede van Gresik dienen ze door het westergat te vertrekken en weggeloodst te worden. Verzetten ze zich daartegen dan mag men ze daartoe dwingen en mag geweld met geweld beantwoord worden. Buiten deze Engelse scheepjes is Java's Oostkust verleden voor jaar door twee Portugese scheepjes uit Macao bezocht. De St. Anna was, op weg naar Coromandel, door harde tegenwind richting Batavia gedreven en tenslotte te Tegal beland en de St. Catarina was op weg naar Timor [fol. 1241] om dergelijke redenen te Semarang gearriveerd. Het eerste scheepje had het bestuur ook naar Semarang laten escorteren om het nader te inspecteren, daar het wegens het jaargetij Batavia niet kon bereiken. Dit is goedgekeurd, maar niet dat het deze scheepjes is toegestaan enige waren, weliswaar van weinig belang, te verkopen of voor levensmiddelen te ruilen. Dit is tegen het bevel en is nadelig voor de pachten te Batavia. Dit is in een brief van 9 mei opnieuw verboden en er is bevolen dat zulke schepen op Java's Oostkust, zonder hun lading aan te breken of iets te verkopen, naar Batavia moeten komen. Als de moesson dat verhindert, moeten ze uitsluitend te Semarang onder controle gehouden worden om de goede moesson af te wachten. De St. Anna is tenslotte te Batavia verschenen en naar Manilla vertrokken en de St. Catarina is op weg naar Timor nog te Kaap Buntung aangekomen. [fol. 1242] Daar wilde het ankeren om zogenaamd water en brandhout in te nemen, maar dat is conform de aparte brief van de gouverneur van 16 juni belet. Volgt De Jonge, *Opkomst XI*, p. 59 regel 8 van onder - p. 60 regel 8 van boven. [fol. 1243] Andere zeerovers zijn naar het westen afgezakt en maken het vaarwater tussen Balembangan en Cheribon zeer gevaarlijk voor inlandse vaartuigen. Zelfs moeten ze wel enige scheepjes die niet meer kwamen opdagen, buit gemaakt hebben en net als verleden jaar sloegen ze onlangs hun slag, toen ze vijf prauwen majang, die te Indramaju rijst van de wal naar een sloep op de rede transporteerden, hebben gekaapt. Omdat deze rovers zich rond deze tijd wel weer op hun gewone ontmoetingsplaats zullen verzamelen, wacht men het resultaat af van de expeditie die de heer Johannes Vos ondertussen met de om de oost zijnde patrouillevaartuigen wil ondernemen. Intussen hebben de commandanten van dat vlootje twee vaartuigen aangehouden en naar Surabaya gestuurd, het ééne wegens een pot, een balie en een zak met opium, waarover ze zeiden dat ze van de Engelsen waren. Confiscatie is tot aankomst in Semarang uitgesteld, daar er informatie kwam dat de grootste partij van die opium van lb 200 [fol. 1244] eigendom van het hoofd van de Balembanganers was, die zich ermee wilden bemoeien. Met het tweede vaartuig is dat ook gebeurd, omdat de inlanders, toen hun djuragan aan boord van de patrouillevaartuigen was, een daarop varende Europees kwartiermeester hadden gedood en het scheepje daarop hadden verlaten. Hoewel het een goede pas had en de lading niets verdachts bevatte, zijn er toch een Engelse vlag, twee kaartjes en enige papieren in het Engels en Arabisch op gevonden. De heer Vos heeft die met zijn aparte brief van 12 november meegezonden. De vertalingen zijn gevoegd bij de gewone bijlagen. Die bevatten naast een Engelse pas een aansporing van de Engelsen te Benkulen daar onder gunstige voorwaarden te komen han-